

Tragédie Židovská

Sedíme v rozlehlém sále, kolem nás se tyčí řady měkkých sedaček, všechny zaplněny. Naše zraky jsou obráceny všechny jedním směrem, k pódiu. Šum v sále ustává, světla se zhasínají. Začínáme.

Do naprosté tmy se s hlasitým *klak* rozzáří jediný reflektor. Ze stínu vystoupí šarmantní muž v obleku a s barevným cylindrem švihácky nasazeným na hlavě. Jeho úsměv se rozzáří skoro stejně jasně jako reflektor. Všichni na něj hledíme s napjatým očekáváním, dychtiví zachytit každé jeho slovo, každý jeho pohyb. Muž několik dlouhých vteřin setrvá téměř nehybně, poté se nám rozmáchle ukloní, ruka s cylindrem předvede uměleckou úklonu.

„Dámy a pánové“ jeho hromový hlas se rozléhá po celém sále, jediný zvuk široko daleko „vítejte na našem nejnovějším představení, Tragédii Židovské!“ Jeho hlas se odráží od stěn a vrací se k nám ze všech stran. *Tragédii tragédii tragédii...* Muž chvíli čeká, nechává slova působit. Z našich očí září dychtivost, potřeba vědět a poznat, potřeba utéci z reality a zapomenout na všední trápení. Potřeba ztratit se v příběhu, který se nás nemůže dotknout.

„Já jsem Hlasatel a provedu vás dnešním večerem. Doufám, že se vám zde bude líbit a že zážitek, který si odnesete, bude vskutku nezapomenutelný. Pohodlně se usadte a nastražte uši, protože příběh právě začíná.“

Bude to příběh o odpovědi na otázku, která nás tíží už několik století, na otázku Židovskou. Odpověď je to velice elegantní, efektivní a nadevše účinná, někteří jí přezdívali konečné řešení!“ *Řešení řešení řešení...* Hlasatelův hlas se trhá a třští, slabounké hlásky klamavě šeptají ze tmy okolo nás. Naše pozornost se ale plně věnuje dění na pódiu. Hlasatel si ze tmy vytáhl stoličku, teď na ní sedí a hledí do dál, zahloubán v myšlenkách. „Nejprve je vám však třeba trocha expozice.“

„Nuže, s židy se to má tak. Byli tu vždy, od té doby co se začaly formovat první říše. Přísáli se na ně a vytvořili si malé příživnické komunity.“ Při těchto slovech se rozzáří tlumené světlo a zahalí celou scénu do neprůhledného, jakoby mlžného oparu. Z mlhy se postupně vylupují stíny lidí, sedláků a pradlen, řemeslníků a matek s dětmi. „Zpočátku byly nepatrné, během let se ale tyto skupiny rozrostly a začaly svá hostitelská města tížit. Židé totiž měli odlišné zvyky, nesrozumitelné náboženství, tajemné rituály.“ *Tajemné neznámé krvavé...* Hlasy se rozlévají a zase spojují, naplňují celý sál. Lidé na scéně se rozdělují na dvě části, jedna, ta větší, se od méně početné co nejvíce vzdaluje. „Běžní lidé s nimi nechtěli žít na jednom místě. Nastala tedy zájmová kolize.“

„Každé město, které si to mohlo dovolit, vydělilo čtvrt' určenou pouze židům. Židovské čtvrti byly obehnané vysokými zdmi, kontakt s nimi byl omezen.“ Větší skupina obstupuje menší, skrze kruh těl není vidět. Za pár vteřin zase všichni ustoupí na svou část pódia a na zemi zanechají několik těl, každé je za ruce a za nohy přivázáno k zemi. Kolem krku mají železné obojky.

„Města se této příživnické plísni nezbavila, pouze ji zametla pod koberec. A jak je známo, pod kobercem se plísním daří nejlépe. Židé si na svůj domov zvykli a začali stavět, rozvíjet se, budovat. Začali ve svém vymezeném prostoru prosperovat.“ *Prosperovat bohatnout utlačovat...* „V Židovské otázce nastala krize.“

„Židé nepozorovaně získávali svou moc. Získávali svobodu. Získávali vliv. Nikdo je nemohl zastavit, byli zapleteni všude a ve všem, napříč městy a říšemi. Začali spřádat plán na posílení svého vlivu a získání velkého bohatství.“ Postavy připoutané k zemi se vztyčují, některé provazy jsou přetrhané, jiné se táhnou téměř do nekonečna. Železné kruhy rezavějí a odpadávají. Obličejové připoutaných získávají podivné výrazy, zrcadlí se v nich směs strachu a zmatení. Odvážnější se pokoušejí přiblížit k nedaleké velké skupině, ta se ale soustředí na cosi ukrytého ve tmě hlediště.

„Jejich už jim bylo málo, chtěli i naše, chtěli všechno. Poslali nás do Velké války, ve které zemřelo mnoho našich přátel. Z parazitů se stali skrytí nepřátelé, kteří nás téměř zabili!“ *Zabili zabijí zabijou!* Hlasy už nejsou ani vzdálené ani tiché, rezonují nám v hlavě se stoupající naléhavostí. Hlasatel sedí na stoličce, oči sklopené do země. Když je pozvedne, zračí se v nich temné odhodlání. Jeho hlas je nyní hluboký a zarývá se rovnou do našich srdcí. „My ale máme řešení. Je velice elegantní, efektivní a nadevše účinné, my mu říkáme konečné...“

Postavy na okraji scény se dají do pohybu. Znovu obestoupí malou skupinku, upevňují a zkracují provazy, upevňují železné obojky. Každému člověku přilepí na hrud' hvězdu, na obojek pak upevní kovový štítek s číslem. Těžké provazy pak nejsou upevněny k zemi, ale vyzvednuty do výše a mlhy. Tam je něco popadne, síla větší než kteréhokoli člověka. Vodí své loutky po pódiu, zkouší, co si může dovolit. Hostitelův hlas zní nanejšš spokojeně, dění přihlíží s pobaveným úšklebkem, nohu přes nohu. „Každý si zaslouží prostor na život a my jej každému dopřejeme. K tomu je ale třeba provést židovskou deportaci.“ *Deportaci izolaci likvidaci!* Hlasy znějí pobaveně. Loutky jedna po druhé dostávají lístky na vlak, který je odváží vstříc osudu. Ty, které mají štěstí skončí obklopeny chladnými cihlovými zdmi. Budovy jsou přeplněny, každou chvíli přijíždí další vagóny a přivázejí další a další nešťastníky. Někteří jsou strkáni zpět do vlaků, násilně a bez slitování. Plné vagóny odjíždějí dál do mlhy, která je nadobro pohltí. Opakující se scenérie je pozvolna pohlcena tmou. Světlo v hledišti se s bzučením nahodí a my se probouzíme jako ze sna. První, čeho si všimneme, jsou spokojené obličejy některých našich sousedů. Samý hlasitý smích a poplácávání po ramenech, blahopřání k ráznému řešení a rychlý odchod. To jsou vítězové pro které je svět v pořádku, ti, kteří se ničím neprovinili. Po chvílce se od nás oddělí další skupina lidí, výrazy nepřítomné, při cestě pryč potřásají hlavou. Ti mají příliš povinností na to, aby se zastavili a příliš mnoho vlastních problémů. Sedět nás zůstalo pouze několik, nikdo se nehýbe. Náhle cítím šubnutí. Poprvé spatřím provázky, které se nám táhnou od zápěstí a kotníků. Nejsou to tlusté těžké provazy jako u loutek na scéně, jsou to tenounká, sotva patrná nylonová vlákna. Ta nás vyzvednou na nohy a dotáhnou k východu. Když překračuji práh, cítím, jak se mi zarývají hlouběji do kůže. Vydávám se po ulici pryč a nemůžu přestat myslet na uplynulý den. Na to, že jsem svědkem Židovské tragédie a na to, že každá tragédie zákonitě musí skončit katastrofou.